

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ PDF-43-8-0009

ชื่อโครงการ ดัชนีการวัดระดับเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนในประเทศไทย

ชื่อนักวิจัย นาย นิมิตร ไกรวานิช คณะเศรษฐศาสตร์ วิทยาลัยโยนก จังหวัด ลำปาง

E-mail Address: nim@yonok.ac.th

ระยะเวลาโครงการ 1 ปี

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่สามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ กล่าวคือ เป็นเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ก่อให้เกิดแนวคิดและทฤษฎีใหม่ ทำให้เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาประเทศกลายเป็นการพัฒนาชนบท ทำให้ชุมชนหันมาสำรวจความต้องการที่แท้จริงของตนเองในแนวคิดของการพึ่งตนเอง ทำให้การเจริญเติบโตเป็นไปอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน อันจะเป็นผลให้ชุมชนสามารถเผชิญภาวะวิกฤติต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษา ปัจจัยหรือดัชนีชี้วัดที่สามารถกำหนดระดับการพึ่งพิงตนเองหรือความพอเพียงของชุมชนดัชนีชี้วัด (Index) รวมทั้งตัวแบบ (Model) ของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนแต่ละระดับอย่างเหมาะสมโดยนิยามเศรษฐกิจพอเพียงประกอบไปด้วยโครงสร้างหลักในมิติต่างๆ สามส่วนคือ การมีส่วนร่วม (Participation) ของชุมชนระดับการพัฒนา (Development) ของชุมชน และประสิทธิภาพ (Efficiency) ของชุมชนในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้นำเรื่องของประสิทธิภาพของชุมชน (Efficiency) ที่ได้กล่าวมาแล้ว อันเนื่องมาจากข้อจำกัดทั้งด้านเวลาและค่าใช้จ่ายมากขึ้น

ข้อมูลที่ใช้ประกอบไปด้วยข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของ กองวิชาการและแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (กชช 2 ค) ที่จัดเก็บในเขตชนบททั่วประเทศ และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากตัวอย่างชุมชนชนบทของเฉพาะภาคเหนือจำนวน 20 ชุมชน

การศึกษานี้พบว่าดัชนีที่สร้างขึ้นทั้งโดยวิธีไม่ถ่วงน้ำหนักจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยหลังจากทำการสอบทาน (Validation) แล้วพบว่าชุมชนที่มีค่าสูงดัชนีสูงที่สุดกับชุมชนที่มีค่าดัชนีต่ำสุดแล้วพบที่มีความแตกต่างอย่างสอดคล้องต้องกัน กล่าวคือ ระดับของความพอเพียงของชุมชนที่แตกต่างกันมีความต่างอย่างสอดคล้องต้องกันความเป็นจริงที่ได้จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีลักษณะของชุมชนพอเพียงโดยที่การพัฒนาไม่ใช่ตัวแปรเดียวที่ชี้้นำได้อีกต่อไป การทำความเข้าใจกับเศรษฐกิจในแนวทางนี้ อาจจะต้องมีการเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งในระดับชุมชน เป็นหลัก ซึ่งอาจจะมีผลต่อไปถึงการปฏิรูประบบการบริหารประเทศ ให้สอดคล้องกันมากขึ้น

คำหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ดัชนีวัดระดับความพอเพียง ระดับการมีส่วนร่วม ระดับการพัฒนา
ระดับขีดความสามารถในการจัดการตนเอง

Abstract

Project Code : PDF-43-8-009

Project Title: Index for Measurement of Self-sufficient Economy, among the Rural Communities in Thailand.

Investigators: Nimit Kraiwanit, School of Economics, Yonok College Lampang.

Email Address: nim@yonok.ac.th

Project Period: 1 Year

The concept of Self-sufficient Economy can be used as a strategy for economic and social development. It generates novel perspective and theory emphasizing on rural development as the country's policy. The focal issue is that the community must explore the real needs at all level in order to be able to produce and satisfy the community needs in the sense of the Self-sufficient concept, enhances its potential and immunity to social and economic crises.

The purpose of this study is to explore factors or indices determining the level of self-reliance of the community, and also the model of self-sufficient community at each level. In this study, Self-sufficient Economy comprises three dimensions: participation, development, and efficiency. According to the limitation of time and budget, efficiency of the community will not be included in this study.

This study relies on both secondary and primary data. Secondary data was supplied by the Academic and Planning Division, the Community Development Department, Ministry of Interior, collected from every rural area of the country. Primary data was conducted in 20 communities of the North Region.

This study was found that unweighted indices by experts suggestions, after the validation with qualitative data of each community was ensured by the consistency of the highest-index and lowest-index community that means the different of Self-sufficient Index can classify the level of each Self-sufficient community. This may lead to the restructuring of the Thai government bureaus in order to correspond with the strategy.

Keywords: Self-sufficient Economy, Self-sufficient Index, Level of Participation, Level of Development and Self-management Capability.